

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

EL

ECB-PUBLIC

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 11ης Μαΐου 2018

σχετικά με τη διακυβέρνηση και την οικονομική ανεξαρτησία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου
(CON/2018/23)

Εισαγωγή και νομική βάση

Στις 8 Φεβρουαρίου 2018 η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έλαβε αίτημα του Υπουργείου Οικονομικών της Κύπρου για τη διατύπωση γνώμης αναφορικά με σχέδιο νόμου που τροποποιεί τον Περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμο του 2002¹ (εφεξής το «σχέδιο νόμου»).

Η αρμοδιότητα της ΕΚΤ για τη διατύπωση γνώμης βασίζεται στα άρθρα 127 παράγραφος 4 και 282 παράγραφος 5 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς επίσης και στην τρίτη περίπτωση του άρθρου 2 παράγραφος 1 της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου², καθώς το σχέδιο νόμου αφορά την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ). Η παρούσα γνώμη εκδόθηκε από το διοικητικό συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 17.5 πρώτη πρόταση του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

1. Σκοπός του σχεδίου νόμου

1.1 Το σχέδιο νόμου τροποποιεί τον Περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμο του 2002 (εφεξής ο «βασικός νόμος της ΚΤΚ») σε σχέση με: α) τη δομή διακυβέρνησης της ΚΤΚ· β) τις διατάξεις για την ανεξαρτησία των συμβούλων της ΚΤΚ· και γ) το κεφάλαιο της ΚΤΚ και τις μεταβολές του. Περιέχει επίσης διάταξη η οποία αφαιρεί από την ΚΤΚ το καθήκον διαχείρισης του δημόσιου χρέους, καθώς τη συγκεκριμένη λειτουργία ασκεί το Γραφείο Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους σύμφωνα με τον Περί της Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους Νόμο του 2012³.

1.2 Η δομή διακυβέρνησης της ΚΤΚ

1.2.1 Σύμφωνα με τη σχετική αιτιολογική έκθεση, το σχέδιο νόμου αναδιοργανώνει τη διακυβέρνηση της ΚΤΚ για να την καταστήσει αποτελεσματικότερη και ουσιαστική. Η εκτελεστική επιτροπή συστήνεται ως νέο όργανο λήψης αποφάσεων αποτελούμενο από τον διοικητή, τον υποδιοικητή και δύο εκτελεστικούς συμβούλους. Η σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου παραμένει αμετάβλητη και περιλαμβάνει τον διοικητή, τον υποδιοικητή, δύο εκτελεστικούς και πέντε μη εκτελεστικούς συμβούλους.

¹ Ο περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμος του 2002 (Ν. 138(I)/2002).

² Απόφαση 98/415/ΕΚ, του Συμβουλίου της 29ης Ιουνίου 1998, σχετικά με τη διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας με τις εθνικές αρχές για τα σχέδια νομοθετικών διατάξεων (ΕΕ L 189 της 3.7.1998, σ. 42).

³ Ο Περί της Διαχείρισης του Δημόσιου Χρέους Νόμος του 2012 (Ν. 195(I)/2012).

- 1.2.2 Προκειμένου να αποτυπωθεί η νέα δομή διακυβέρνησης της ΚΤΚ, το σχέδιο νόμου επανακαθορίζει τα καθήκοντα των οργάνων λήψης αποφάσεων της. Συγκεκριμένα, το διοικητικό συμβούλιο θα είναι υπεύθυνο, μεταξύ άλλων, για: α) την εποπτεία της διαχείρισης της ΚΤΚ· β) τη χάραξη της στρατηγικής της ΚΤΚ, με εξαίρεση τα θέματα που εμπίπτουν στο πεδίο αρμοδιοτήτων του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ), στις αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας οι οποίες ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 του Συμβουλίου⁴ και στις αρμοδιότητες του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης (ΕΣΕ) οι οποίες ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 806/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵. γ) την έγκριση του προϋπολογισμού, των ετήσιων λογαριασμών και των οικονομικών εκθέσεων της ΚΤΚ· και δ) την οργάνωση της ΚΤΚ και του γενικού πλαισίου εξουσιών και καθηκόντων των υπαλλήλων της, καθώς επίσης του πλαισίου προσλήψεων, προαγωγών και πειθαρχικού ελέγχου και των εσωτερικών διαδικασιών της. Σύμφωνα με το σχέδιο νόμου, όλες οι εξουσίες του βασικού νόμου της ΚΤΚ που δεν παρέχονται ειδικά στο διοικητή, στον υποδιοικητή ή στην εκτελεστική επιτροπή, ανήκουν στο διοικητικό συμβούλιο. Το διοικητικό συμβούλιο θα μπορεί να αναθέτει οποιαδήποτε αρμοδιότητά του σε μέλη του, στην εκτελεστική επιτροπή ή σε υπαλλήλους της ΚΤΚ υπό όρους και για διάρκεια που το ίδιο θα αποφασίζει.
- 1.2.3 Η εκτελεστική επιτροπή θα είναι υπεύθυνη, μεταξύ άλλων, για: α) τις τρέχουσες δραστηριότητες και τη διεύθυνση των εργασιών της ΚΤΚ· β) την εφαρμογή των αποφάσεων πολιτικής που λαμβάνονται από την ΕΚΤ και το ΕΣΕ· γ) την εκτέλεση των καθηκόντων και την άσκηση των εξουσιών που ανατίθενται στην ΚΤΚ σύμφωνα με τις διατάξεις της Συνθήκης και του καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (εφεξής το «καταστατικό του ΕΣΚΤ»)· δ) την επίτευξη των σκοπών και της αποστολής της ΚΤΚ δυνάμει των άρθρων 5, 5Α και 6 του βασικού νόμου της ΚΤΚ, ιδίως του πρωταρχικού σκοπού της διασφάλισης της σταθερότητας των τιμών, περιλαμβανομένων των σχετικών με το ΕΣΚΤ καθηκόντων της, της εποπτείας των αδειοδοτημένων πιστωτικών ιδρυμάτων, της μακροπροληπτικής επίβλεψης του χρηματοοικονομικού συστήματος και της προσφοράς υπηρεσιών ή της άσκησης καθηκόντων τραπεζίτη και αντιπροσώπου της Δημοκρατίας της Κύπρου σε χρηματοοικονομικά θέματα⁶. ε) την επίβλεψη των συστημάτων πληρωμών, εκκαθάρισης ή και διακανονισμού συναλλαγών· και στ) την υποβολή εισηγήσεων στο διοικητικό συμβούλιο αναφορικά

⁴ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 2013, για την ανάθεση ειδικών καθηκόντων στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων (ΕΕ L 287 της 29.10.2013, σ. 63).

⁵ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 806/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2014, περί θεσπίσεως ενιαίων κανόνων και διαδικασίας για την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και ορισμένων επιχειρήσεων επενδύσεων στο πλαίσιο ενός Ενιαίου Μηχανισμού Εξυγίανσης και ενός Ενιαίου Ταμείου Εξυγίανσης και τροποποίησης του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 (ΕΕ L 225 της 30.7.2014, σ. 1).

⁶ Σύμφωνα με το άρθρο 5 του βασικού νόμου της ΚΤΚ, πρωταρχικός σκοπός της ΚΤΚ είναι η διασφάλιση της σταθερότητας των τιμών και, χωρίς να επηρεάζεται η επίτευξή του, η ΚΤΚ στηρίζει τη γενική οικονομική πολιτική του Κράτους. Το άρθρο 5Α ορίζει ότι η ΚΤΚ αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του ΕΣΚΤ και εκτελεί όλα τα καθήκοντα που απαιτούνται για την επίτευξη των σκοπών της, περιλαμβανομένων εκείνων του άρθρου 6. Το άρθρο 6 παραθέτει τις βασικές αρμοδιότητες της ΚΤΚ, οι οποίες αντικατοπτρίζουν τα βασικά καθήκοντα του ΕΣΚΤ σύμφωνα με το άρθρο 127 παράγραφος 2 της Συνθήκης και περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τη χορήγηση άδειας και την εποπτεία των αδειοδοτημένων πιστωτικών ιδρυμάτων, τη μακροπροληπτική επίβλεψη του χρηματοοικονομικού συστήματος, με απώτερο στόχο τη συμβολή στη διασφάλιση της σταθερότητας του χρηματοοικονομικού συστήματος, και την προσφορά υπηρεσιών ή την άσκηση καθηκόντων τραπεζίτη και αντιπροσώπου της Δημοκρατίας της Κύπρου σε χρηματοοικονομικά θέματα.

με τη στρατηγική της ΚΤΚ, με εξαίρεση τα θέματα που εμπíππουν στο πεδίο αρμοδιοτήτων του ΕΣΚΤ, στις αρμοδιότητες της ΕΚΤ οι οποίες ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 και στις αρμοδιότητες του ΕΣΕ οι οποίες ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 806/2014.

- 1.2.4 Επιπλέον, το σχέδιο νόμου καταργεί τις διατάξεις περί σύστασης και λειτουργίας της επιτροπής προσωπικού της ΚΤΚ και εξουσιοδοτεί την εκτελεστική επιτροπή να διορίζει, να θέτει σε διαθεσιμότητα και να απολύει τους υπαλλήλους της ΚΤΚ (εκτός από τους ανώτερους διευθυντές για τους οποίους αρμόδιο είναι το διοικητικό συμβούλιο), να ασκεί τα λοιπά συναφή καθήκοντα της υπό κατάργηση επιτροπής προσωπικού και, γενικά, να ενεργεί ως επιτροπή προσωπικού.
- 1.2.5 Το σχέδιο νόμου προβλέπει επίσης ότι τα εκτελεστικά μέλη της εκτελεστικής επιτροπής θα προΐστανται συγκεκριμένων διευθύνσεων/τμημάτων της ΚΤΚ και ότι οι ευθύνες άσκησης των εκτελεστικών καθηκόντων εντός της ΚΤΚ θα κατανέμονται μεταξύ των μελών της. Η εν λόγω επιτροπή θα αναθέτει σε κάθε εκτελεστικό σύμβουλο την εκτελεστική ευθύνη σε έναν ή περισσότερους τομείς της ΚΤΚ. Επιπλέον, το σχέδιο νόμου εισάγει υποχρέωση της εκτελεστικής επιτροπής να παρέχει στο διοικητικό συμβούλιο περιεκτικές πληροφορίες αναγκαίες για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, σε τακτική βάση ή όποτε της ζητείται. Τα μέλη της δεν θα έχουν δικαίωμα ψήφου για ζητήματα που αφορούν θέματα εποπτείας της διοίκησης της τράπεζας, για τα οποία αρμόδιο είναι το διοικητικό συμβούλιο, και σε σχέση με τη διαχείριση των τρεχουσών δραστηριοτήτων της ΚΤΚ, για την οποία αρμόδια είναι η εκτελεστική επιτροπή.
- 1.2.6 Το σχέδιο νόμου καταργεί το άρθρο του βασικού νόμου της ΚΤΚ που αφορά τις αρμοδιότητες του διοικητή και το αντικαθιστά με νέο, σύμφωνα με το οποίο αυτός: α) συμμετέχει ως εκ της θέσης του (*ex officio*) στο διοικητικό συμβούλιο και στο γενικό συμβούλιο της ΕΚΤ ως ανεξάρτητη προσωπικότητα· β) εκπροσωπεί την ΚΤΚ στις σχέσεις της με άλλα πρόσωπα, περιλαμβανομένης της κυβέρνησης της Δημοκρατίας, και σε κάθε νομική διαδικασία στην οποία η ΚΤΚ συμμετέχει ως διάδικος· και γ) υπογράφει τις συμβάσεις που συνάπτονται από την ΚΤΚ, τις ετήσιες εκθέσεις, τις οικονομικές καταστάσεις και άλλα έγγραφά της. Επίσης, ο ίδιος θα προεδρεύει των συνεδριών του διοικητικού συμβουλίου και της εκτελεστικής επιτροπής και σε περίπτωση ισοψηφίας θα υπερισχύει η ψήφος του.
- 1.2.7 Σύμφωνα με το σχέδιο νόμου, ο διοικητής παύει να είναι αρμόδιος για την εκτέλεση των καθηκόντων που αφορούν την εφαρμογή των αποφάσεων πολιτικής της ΚΤΚ· τη διεύθυνση και τον έλεγχο των εργασιών της ΚΤΚ· το διορισμό, τη θέση σε διαθεσιμότητα ή την παύση των υπαλλήλων της ΚΤΚ· την εκτέλεση των καθηκόντων και εξουσιών που ανατίθενται στην ΚΤΚ σύμφωνα με τη Συνθήκη και το καταστατικό του ΕΣΚΤ· και την επίβλεψη των συστημάτων πληρωμών, εκκαθάρισης ή και διακανονισμού συναλλαγών. Από τον βασικό νόμο της ΚΤΚ απαλείφεται και η διάταξη που εξουσιοδοτεί τον διοικητή να λαμβάνει αποφάσεις σχετικά με την αδειοδότηση των πιστωτικών ιδρυμάτων και την άσκηση δραστηριότητας πιστωτικού ιδρύματος. Επιπλέον, το σχέδιο νόμου εισάγει νέα διάταξη που ορίζει ότι ο διοικητής μπορεί να διορίζει αναπληρωτή ως μέλος του διοικητικού συμβουλίου της ΕΚΤ με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 10.2 του καταστατικού του ΕΣΚΤ.
- 1.3 *Η ανεξαρτησία των συμβούλων*

- 1.3.1 Στο πλαίσιο της εφαρμογής κριτηρίων επιλεξιμότητας για το διορισμό των εκτελεστικών και μη εκτελεστικών συμβούλων της ΚΤΚ το σχέδιο νόμου εισάγει κριτήριο ικανότητας και καταλληλότητας. Σκοπός της εισαγωγής του είναι η πλήρωση των απαιτήσεων του άρθρου της Περί της Αξιολόγησης της Ικανότητας και Καταλληλότητας Μελών Διοικητικού Οργάνου και Διευθυντών των Αδειοδοτημένων Πιστωτικών Ιδρυμάτων Οδηγίας του 2014⁷. Η εν λόγω οδηγία καθορίζει τα κριτήρια υπόληψης που πρέπει να πληρούν τα μέλη διοικητικών οργάνων και οι διευθυντές αδειοδοτημένων πιστωτικών ιδρυμάτων, καθώς και τα σχετικά μέσα αξιολόγησης. Κατά την αξιολόγηση λαμβάνονται, μεταξύ άλλων, υπόψη παράγοντες όπως το ποινικό μητρώο, οι σωρευτικές συνέπειες συμβάντων ήσσονος σημασίας που δεν θίγουν μεμονωμένα την υπόληψη ενός προσώπου, αλλά μπορούν συνολικά να έχουν σημαντική επίπτωση, καθώς και τυχόν στοιχεία που αποδεικνύουν ότι το πρόσωπο δεν ενήργησε με διαφάνεια, ειλικρίνεια και διάθεση συνεργασίας με τις εποπτικές ή ρυθμιστικές αρχές, κήρυξη προσωπικής πτώχευσης ή καταχώριση σε κατάλογο αναξιόπιστων οφειλετών. Ένα αξιολογούμενο πρόσωπο μπορεί να θεωρηθεί ευυπόληπτο, εάν δεν υπάρχουν στοιχεία που να υποδηλώνουν το αντίθετο και εάν δεν συντρέχουν λόγοι που να γεννούν εύλογες αμφιβολίες όσον αφορά την υπόληψή του. Το αξιολογούμενο πρόσωπο δεν μπορεί να θεωρηθεί ευυπόληπτο, εάν η προσωπική ή επαγγελματική του συμπεριφορά εγείρει οποιανδήποτε ουσιώδη αμφιβολία σχετικά με την ικανότητά του να διασφαλίσει τη χρηστή και συνετή διαχείριση του αδειοδοτημένου πιστωτικού ιδρύματος. Το σχέδιο νόμου προσθέτει ότι ο επιλέξιμος υποψήφιος θα πρέπει να διαθέτει επίσης αναγνωρισμένη και διαρκή επαγγελματική πείρα σε νομισματικά, οικονομικά και τραπεζικά θέματα.
- 1.3.2 Το σχέδιο νόμου προβλέπει ακόμη διαδικασία διορισμού των συμβούλων της ΚΤΚ. Συγκεκριμένα, ορίζει ότι αυτοί θα διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο μετά από επίσημη αιτιολογημένη γνώμη νεοσυσταίνουσας ανεξάρτητης επιτροπής επιλογής. Η τελευταία, η οποία θα αποτελείται από τρία μέλη που θα διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο για περίοδο πέντε ετών, θα έχει ως καθήκον να προτείνει για κάθε θέση συμβούλου τρεις τουλάχιστον κατάλληλους υποψηφίους οι οποίοι διαθέτουν τα απαιτούμενα προσόντα. Κάθε σύμβουλος θα διορίζεται για περίοδο πέντε ετών και θα μπορεί να επαναδιορίζεται για μία επιπλέον θητεία. Η θητεία τριών εκ των πέντε μελών που θα διοριστούν για πρώτη φορά μετά την έναρξη της ισχύος του νόμου, κατόπιν ψήφησης του σχεδίου νόμου, θα είναι τριετής και η θητεία των δύο λοιπών μελών θα είναι τετραετής.
- 1.3.3 Μεταξύ των λόγων παύσης των μελών του διοικητικού συμβουλίου το σχέδιο νόμου συμπεριλαμβάνει πλέον και τις περιπτώσεις: i) καταδίκης για παράβαση της υποχρέωσης εχεμύθειας και του επαγγελματικού απορρήτου· ii) καταδίκης για αδίκημα ατιμωτικό ή που ενέχει ηθική αισχρότητα, το οποίο συνιστά κώλυμα διορισμού στη δημόσια υπηρεσία· ή iii) επιβολής ποινής φυλάκισης για την τέλεση οποιουδήποτε αδικήματος. Εφόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση στο πρόσωπο μέλους του διοικητικού συμβουλίου το Υπουργικό Συμβούλιο το παύει κατόπιν πρότασης του Υπουργού Οικονομικών και αφού το καλέσει σε απολογία.
- 1.3.4 Προστίθεται νέα διάταξη περί ασυμβίβαστου που απαγορεύει σε πρόσωπα ή σε εξ αίματος ή εξ αγχιστείας συγγενείς τους μέχρι πρώτου βαθμού να διορίζονται ως εκτελεστικοί ή μη εκτελεστικοί

⁷ Η περί της Αξιολόγησης της Ικανότητας και Καταλληλότητας Μελών Διοικητικού Οργάνου και Διευθυντών των Αδειοδοτημένων Πιστωτικών Ιδρυμάτων Οδηγία του 2014.

σύμβουλοι, εφόσον μετέχουν στο διοικητικό όργανο οργανισμού που τελεί υπό την εποπτεία της Τράπεζας ΚΤΚ ή έχουν συμφέρον σε αυτόν. Παρόμοια διάταξη προστίθεται και σε σχέση με τον διορισμό του διοικητή και υποδιοικητή.

- 1.3.5 Το σχέδιο νόμου προβλέπει ακόμη ότι νομικά έξοδα, επιδικαζόμενες αποζημιώσεις ή και λοιπά συναφή έξοδα που ενδεχομένως προκύπτουν σε σχέση με πράξεις ή παραλείψεις του διοικητή, υποδιοικητή ή και μελών του διοικητικού συμβουλίου κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους θα καταβάλλονται από την ΚΤΚ. Η εν λόγω διάταξη θα εφαρμόζεται και μετά τη λήξη της θητείας τους.
- 1.3.6 Τέλος, το σχέδιο νόμου περιέχει μεταβατική διάταξη, σύμφωνα με την οποία πρόσωπο που κατέχει θέση συμβούλου στο διοικητικό συμβούλιο της ΚΤΚ κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του νόμου, κατόπιν ψήφισης του σχεδίου νόμου, θα εξακολουθήσει να κατέχει τη θέση αυτή υπό τους ίδιους όρους μέχρι τη λήξη της θητείας του.
- 1.4 *Το κεφάλαιο της ΚΚΤ και οι μεταβολές του*
- 1.4.1 Το σχέδιο νόμου προβλέπει αυτόματη ανακεφαλαιοποίηση της ΚΤΚ όταν η καθαρή αξία του ενεργητικού της υποχωρεί κάτω του ορίου κεφαλαίου που καθορίζεται στον βασικό νόμο της ΚΤΚ. Ορίζει ακόμη ότι το κεφάλαιο της ΚΤΚ θα αυξηθεί από τριάντα (30) σε ενενήντα (90) εκατ. ευρώ και ότι το ύψος του θα μπορεί να αυξομειώνεται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, η οποία κοινοποιείται στο Υπουργικό Συμβούλιο, υπό τον όρο ότι οποιαδήποτε αύξηση απαιτεί πρόσθετες πληρωμές από το κράτος θα γίνεται κατόπιν συμφωνίας μεταξύ της ΚΤΚ και του Υπουργικού Συμβουλίου. Εξάλλου, το γενικό αποθεματικό της ΚΤΚ δεν θα μπορεί να υπερβεί το διπλάσιο του κεφαλαίου της.
- 1.4.2 Ακόμη, το σχέδιο νόμου εξουσιοδοτεί το διοικητικό συμβούλιο να καθορίζει το ανώτατο επίπεδο αποθεματικού που μπορεί να διατηρεί η ΚΤΚ, το οποίο αποτελείται από το άθροισμα των προβλέψεων, του γενικού αποθεματικού και του κεφαλαίου της. Οποιοδήποτε πρόσθετο καθαρό κέρδος της θα μεταφέρεται στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, ανεξαρτήτως κάθε άλλης διάταξης του βασικού νόμου της ΚΤΚ. Το διοικητικό συμβούλιο θα καθορίζει το ακριβές ύψος του αποθεματικού βάσει σχετικής ετήσιας έκθεσης που αξιολογεί τους ενδεχόμενους κινδύνους της ΚΤΚ και τους τρόπους αντιμετώπισής τους και που λαμβάνει υπόψη τις σχετικές προβλέψεις και το σύνολο των αποθεματικών που θα πρέπει να διατηρούνται.

2. Γενικές παρατηρήσεις

- 2.1 Όταν τροποποιείται το καταστατικό μιας εθνικής κεντρικής τράπεζας (ΕθνΚΤ) (εν προκειμένω ο βασικός νόμος της ΚΤΚ), η τροποποιητική διάταξη θα πρέπει να διασφαλίζει τον σεβασμό της ανεξαρτησίας της κεντρικής τράπεζας, η οποία κατοχυρώνεται στο άρθρο 130 της Συνθήκης και στα άρθρα 7 και 14.2 του καταστατικού του ΕΣΚΤ. Με την προσχώρηση ορισμένου κράτους στην Ένωση πρέπει να διασφαλίζεται η συμβατότητα της νομοθεσίας του, συμπεριλαμβανομένου του καταστατικού της ΕθνΚΤ του, με τις απαιτήσεις της Συνθήκης και του καταστατικού του ΕΣΚΤ όσον αφορά την ανεξαρτησία των κεντρικών τραπεζών. Η συμβατότητα με το άρθρο 130 της Συνθήκης και με το άρθρο 7 του καταστατικού του ΕΣΚΤ αποτελεί θεμελιώδη πτυχή της νομικής σύγκλισης η οποία εξετάζεται στις εκθέσεις σύγκλισης που απαιτούνται κατά το άρθρο 140 παράγραφος 1 της

- Συνθήκης για την αξιολόγηση του βαθμού ετοιμότητας των χωρών που είναι υποψήφιες για ένταξη στη ζώνη του ευρώ⁸.
- 2.2 Η ΕΚΤ αναγνωρίζει τη σύσταση εκτελεστικής επιτροπής και την αναδιάρθρωση της δομής λήψης αποφάσεων της ΚΤΚ. Η εισαγωγή συλλογικής διαδικασίας λήψης αποφάσεων αποσκοπεί στην ενίσχυση της ποιότητας των εσωτερικών διαβουλεύσεων της ΚΤΚ όσον αφορά την άσκηση των καθηκόντων της και είναι ανάλογη των αντίστοιχων πλαισίων που ισχύουν σε άλλες χώρες της ΕΕ. Ως εκ τούτου, η ΕΚΤ αντιλαμβάνεται ότι η σύσταση ενός νέου συλλογικού οργάνου λήψης αποφάσεων εξυπηρετεί το στόχο ενός ευρύτερου επιμερισμού των ευθυνών.
- 2.3 Η ΕΚΤ εκφράζει την ικανοποίησή της για τις τροποποιήσεις οι οποίες εισάγονται στον βασικό νόμο της ΚΤΚ και οι οποίες αποσαφηνίζουν την κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ των οργάνων λήψης αποφάσεων της ΚΤΚ, ακολουθώντας προς παλαιότερες γνώμες της ΕΚΤ σχετικά με τη διακυβέρνηση της ΚΤΚ⁹. Η ΕΚΤ αντιλαμβάνεται ότι η εκτελεστική επιτροπή θα είναι αποκλειστικά αρμόδια για την εκτέλεση όλων των καθηκόντων και την άσκηση όλων των εξουσιών της ΚΤΚ βάσει της Συνθήκης και του καταστατικού του ΕΣΚΤ. Η ΕΚΤ κατανοεί επίσης ότι η εν λόγω επιτροπή θα είναι αρμόδια για την εκτέλεση των καθηκόντων της ΚΤΚ που αφορούν την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων, όχι όμως και την αδειοδότησή τους, με την επιφύλαξη των διατάξεων του κανονισμού για τον ΕΕΜ¹⁰. Εν προκειμένω η ΕΚΤ συνιστά τροποποίηση του άρθρου 6 παράγραφος 2 στοιχείο δ) του βασικού νόμου της ΚΤΚ, προκειμένου να απαλειφθεί η αδειοδότηση των πιστωτικών ιδρυμάτων από τα καθήκοντα της ΚΤΚ και να προβλεφθεί ότι η εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων τελεί υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του κανονισμού για τον ΕΕΜ.
- 2.4 Αναφορικά με τη διάταξη του σχεδίου νόμου για τα περιορισμένα δικαιώματα ψήφου των μελών της εκτελεστικής επιτροπής (βλέπε παράγραφο 1.2.5 ανωτέρω) η ΕΚΤ αντιλαμβάνεται ότι αυτή ισχύει μόνο για τις τρέχουσες δραστηριότητες και τη διεύθυνση των εργασιών της ΚΤΚ, σύμφωνα με το πρόσφατα τροποποιηθέν άρθρο 17Α παράγραφος 1 στοιχείο α) του βασικού νόμου της ΚΤΚ, και ότι σε καμία περίπτωση δεν θα επηρεάσει την ανεξαρτησία και τις εξουσίες της εκτελεστικής επιτροπής στην εκτέλεση των σχετικών με το ΕΣΚΤ και των λοιπών της καθηκόντων. Για λόγους ασφάλειας δικαίου προτείνεται αναδιατύπωση της διάταξης αυτής ώστε να αποτυπωθεί η συγκεκριμένη ερμηνεία.
- 2.5 Η ΕΚΤ αντιλαμβάνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 119 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας¹¹ ο διοικητής, υποβοηθούμενος από τον υποδιοικητή, είναι επιφορτισμένος με τη διοίκηση της ΚΤΚ, ασκεί κάθε άλλη εξουσία και εκτελεί κάθε άλλη υπηρεσία ή καθήκον που εμπίπτει στην αρμοδιότητά της. Επομένως, η ίδια θεωρεί ότι οι διατάξεις του σχεδίου νόμου και το άρθρο 119 του Συντάγματος ενδέχεται να πρέπει να ευθυγραμμιστούν μεταξύ τους, από τη στιγμή που το σχέδιο νόμου παρέχει στην εκτελεστική επιτροπή όλες τις αρμοδιότητες που σχετίζονται με

⁸ Βλέπε παράγραφο 3.1 της γνώμης CON/2010/56.

⁹ Βλέπε παραγράφους 2.3 και 2.4 της γνώμης CON/2013/41 και παράγραφο 4 της γνώμης CON/2013/78.

¹⁰ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 2013, για την ανάθεση ειδικών καθηκόντων στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων (ΕΕ L 287 της 29.10.2013, σ. 63).

¹¹ Το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

- το ΕΣΚΤ και στο διοικητικό συμβούλιο όλες τις υπόλοιπες αρμοδιότητες¹². Στην περίπτωση αυτή η ΕΚΤ θα ήθελε να υπενθυμίσει στην αιτούσα αρχή την υποχρέωση διαβούλευσης με την ίδια αναφορικά με κάθε συναφές σχέδιο νομοθετικών διατάξεων.
- 2.6 Η ΕΚΤ αναγνωρίζει τις τροποποιήσεις σχετικά με το διορισμό, τη θέση σε διαθεσιμότητα και την παύση των υπαλλήλων της ΚΤΚ και αντιλαμβάνεται ότι η απάλειψη των διατάξεων που αφορούν την επιτροπή επιλογής θα διευκολύνει την εσωτερική λειτουργία της ΚΤΚ¹³.
- 2.7 Όσον αφορά τη διάταξη του σχεδίου νόμου που εξουσιοδοτεί το διοικητικό συμβούλιο να υιοθετεί τις λογιστικές πολιτικές και διαδικασίες της ΚΤΚ σύμφωνα με τα διεθνώς αναγνωρισμένα λογιστικά πρότυπα¹⁴, η ΕΚΤ αντιλαμβάνεται ότι για σκοπούς υποβολής χρηματοοικονομικών εκθέσεων του Ευρωσυστήματος η ΚΤΚ εφαρμόζει το σχετικό πλαίσιο λογιστικής παρακολούθησης και υποβολής χρηματοοικονομικών εκθέσεων που προβλέπεται στην κατευθυντήρια γραμμή (ΕΕ) 2016/2249 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ/2016/34)¹⁵.
- 2.8 Η ΕΚΤ σημειώνει ότι η διάταξη του σχεδίου νόμου περί διορισμού αναπληρωτή ως μέλους του διοικητικού συμβουλίου της ΕΚΤ θα πρέπει να συνάδει με το άρθρο 10.2 του καταστατικού του ΕΣΚΤ και τις σχετικές διατάξεις του εσωτερικού κανονισμού της ΕΚΤ. Οι εν λόγω διατάξεις προβλέπουν, μεταξύ άλλων, ότι μέλος του διοικητικού συμβουλίου που κωλύεται να ψηφίσει επί μακρό χρονικό διάστημα (δηλαδή άνω του μηνός) μπορεί να ορίζει αναπληρωτή που θα το αντικαθιστά ως μέλος του διοικητικού συμβουλίου.

3. Ειδικές παρατηρήσεις

3.1 Ανεξαρτησία κεντρικής τράπεζας

Προσωπική ανεξαρτησία

- 3.1.1 Εάν οι κανόνες που διέπουν τη διασφάλιση της θητείας και τους λόγους απαλλαγής των διοικητών από τα καθήκοντά τους δεν εφαρμόζονταν και στα άλλα μέλη των οργάνων λήψης αποφάσεων των ΕθνΚΤ που συμμετέχουν στην άσκηση σχετικών με το ΕΣΚΤ καθηκόντων, η προσωπική ανεξαρτησία της ΚΤΚ θα διακυβευόταν. Δεδομένου ότι το σχέδιο νόμου αναθέτει στην εκτελεστική επιτροπή την άσκηση των σχετικών με το ΕΣΚΤ καθηκόντων της ΚΤΚ, οι ίδιοι κανόνες πρέπει να εφαρμόζονται και στους εκτελεστικούς συμβούλους της.
- 3.1.2 Όσον αφορά τη διασφάλιση της θητείας το σχέδιο νόμου προβλέπει πενταετή θητεία για όλα τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου. Ωστόσο, προβλέπεται και μεταβατική περίοδος κατά την οποία η θητεία τριών εκ των πέντε μελών που θα διοριστούν για πρώτη φορά μετά την έναρξη της ισχύος του νόμου, κατόπιν ψήφισης του σχεδίου νόμου, θα είναι τριετής και η θητεία των δύο λοιπών μελών θα είναι τετραετής. Η ΕΚΤ αντιλαμβάνεται ότι η μεταβατική περίοδος θα εφαρμοστεί μόνο σε

¹² Βλέπε παράγραφο 3.4.2 της γνώμης CON/2017/17.

¹³ Βλέπε παράγραφο 1 της γνώμης CON/2016/9, όπου επισημαινόταν η αδυναμία της ΚΤΚ να προσλαμβάνει μόνιμο προσωπικό, να προάγει, να απολύει ή να θέτει σε διαθεσιμότητα υπαλλήλους σε περίπτωση ύπαρξης κενής θέσης στην Επιτροπή Προσωπικού.

¹⁴ Βλέπε άρθρο 15 παράγραφος 1 στοιχείο ια) του σχεδίου νόμου.

¹⁵ Κατευθυντήρια γραμμή (ΕΕ) 2016/2249 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 3ης Νοεμβρίου 2016, σχετικά με το νομικό πλαίσιο για τη λογιστική παρακολούθηση και την υποβολή χρηματοοικονομικών εκθέσεων στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΚΤ/2016/34) (ΕΕ L 347 της 20.12.2016, σ. 3).

σχέση με τους μη εκτελεστικούς συμβούλους της ΚΤΚ, δεδομένου ότι η θητεία των μελών της εκτελεστικής επιτροπής πρέπει να είναι πενταετούς διάρκειας. Εν προκειμένω η ΕΚΤ σημειώνει ότι δεν είναι σαφείς οι λόγοι διαφοροποίησης των περιόδων διορισμού των μελών του διοικητικού συμβουλίου, ούτε τα κριτήρια διορισμού ορισμένων μελών για τριετία και άλλων για τετραετία¹⁶.

3.1.3 Όπως αναφέρεται στις εκθέσεις σύγκλισης της ΕΚΤ, τα καταστατικά των ΕθνΚΤ πρέπει να εξασφαλίζουν ότι ο διοικητής δεν θα μπορεί να παύεται για λόγους πέραν των προβλεπόμενων στο άρθρο 14.2 του καταστατικού του ΕΣΚΤ, δηλαδή ότι θα παύεται μόνο εφόσον παύσει να πληροί τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την εκτέλεση των καθηκόντων του ή εάν διαπράξει βαρύ παράπτωμα. Η αρχή αυτή ισχύει και για άλλα μέλη των οργάνων λήψης αποφάσεων των ΕθνΚΤ που μετέχουν στην εκτέλεση καθηκόντων σχετικών με το ΕΣΚΤ, ιδίως στις περιπτώσεις που ο διοικητής είναι «πρώτος μεταξύ ίσων» σε σχέση με τα άλλα μέλη και με ισότιμη ψήφο ή όταν αυτά τα άλλα μέλη μετέχουν στην εκτέλεση καθηκόντων σχετικών με το ΕΣΚΤ¹⁷. Όσον αφορά τον διοικητή και τον υποδιοικητή το ισχύον κείμενο του βασικού νόμου της ΚΤΚ ευθυγραμμίζεται με το άρθρο 14.2 του καταστατικού του ΕΣΚΤ. Η εισαγωγή βάσει του σχεδίου νόμου νέων λόγων παύσης των μελών της εκτελεστικής επιτροπής, που καταλαμβάνουν τον διοικητή και τον υποδιοικητή, εγείρει ανησυχίες, καθώς δεν ευθυγραμμίζονται με το ως άνω άρθρο 14.2. Ενόψει τούτου η ΕΚΤ θα υποστήριζε τη χρήση της υφιστάμενης διατύπωσης του βασικού νόμου της ΚΤΚ για τα μέλη της εκτελεστικής επιτροπής. Σημειώνεται επίσης ότι σύμφωνα με το άρθρο 14.2 του καταστατικού του ΕΣΚΤ η απόφαση περί απαλλαγής διοικητή από τα καθήκοντά του μπορεί να προσβληθεί ενώπιον του Δικαστηρίου από τον ίδιο τον ενδιαφερόμενο διοικητή ή από το διοικητικό συμβούλιο της ΕΚΤ λόγω παράβασης της ΣΛΕΕ ή κανόνα δικαίου σχετικού με την εφαρμογή της.

3.1.4 Για να υπάρχει προσωπική ανεξαρτησία θα πρέπει επίσης να λαμβάνεται μέριμνα ώστε να αποτρέπονται οι συγκρούσεις συμφερόντων μεταξύ των καθηκόντων μελών οργάνων λήψης αποφάσεων των ΕθνΚΤ που εμπλέκονται στην εκτέλεση καθηκόντων σχετικών με το ΕΣΚΤ έναντι της οικείας ΕθνΚΤ (και επίσης των διοικητών έναντι της ΕΚΤ) και άλλων λειτουργιών τους που μπορούν να θέσουν σε κίνδυνο την προσωπική τους ανεξαρτησία. Η ιδιότητα μέλους οργάνου λήψης αποφάσεων εμπλεκόμενου στην εκτέλεση καθηκόντων σχετικών με το ΕΣΚΤ είναι κατ' αρχήν ασυμβίβαστη προς την άσκηση άλλων λειτουργιών που θα μπορούσε να οδηγήσει σε σύγκρουση συμφερόντων. Ειδικότερα, δεν επιτρέπεται στα μέλη των εν λόγω οργάνων να κατέχουν θέσεις ή να έχουν συμφέροντα ικανά να επηρεάσουν τις δραστηριότητές τους, δηλ. είτε να κατέχουν θέσεις στην εκτελεστική ή νομοθετική λειτουργία του κράτους ή σε περιφερειακές ή τοπικές διοικητικές αρχές είτε να συμμετέχουν σε επιχειρήσεις. Ιδιαίτερη μέριμνα πρέπει να λαμβάνεται για την αποσόβηση του ενδεχόμενου εκδήλωσης συγκρούσεων συμφερόντων στην περίπτωση των μελών οργάνων λήψης αποφάσεων χωρίς εκτελεστικές αρμοδιότητες¹⁸. Ως εκ τούτου, η ΕΚΤ χαιρετίζει τις νέες διατάξεις σχετικά με τα κριτήρια επιλεξιμότητας των υποψήφιων

¹⁶ Υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 13 παράγραφος 3 του βασικού νόμου της ΚΤΚ άλλοτε παρείχε στο Υπουργικό Συμβούλιο το δικαίωμα να διορίζει στο διοικητικό συμβούλιο μέλος με θητεία διάρκειας μικρότερης των πέντε ετών. Η διάταξη αυτή απαλείφθηκε μετά από σχετική σύσταση στην έκθεση της ΕΚΤ για τη σύγκλιση, του Δεκεμβρίου 2006, σύμφωνα με την οποία η εν λόγω διάταξη έπρεπε να ευθυγραμμιστεί με το άρθρο 14.2 του καταστατικού του ΕΣΚΤ. Η έκθεση της ΕΚΤ για τη σύγκλιση τον Μάιο του 2007 επιβεβαίωσε την απόφαση της προαναφερθείσας διάταξης.

¹⁷ Βλέπε παράγραφο 2.2 της γνώμης CON/2014/51.

¹⁸ Βλέπε σελίδα 27 της έκθεσης της ΕΚΤ για τη σύγκλιση του Ιουνίου 2016.

για διορισμό στις θέσεις του εκτελεστικού συμβούλου, υποδιοικητή και διοικητή της ΚΤΚ, οι οποίες αποσκοπούν στην ενίσχυση της ανεξαρτησίας των συγκεκριμένων θέσεων. Αυτές οι νέες διατάξεις ενισχύουν τις ισχύουσες διατάξεις του βασικού νόμου της ΚΤΚ που ορίζουν ότι οι εκτελεστικοί σύμβουλοι, ο διοικητής και ο υποδιοικητής υποχρεούνται να ασκούν τα καθήκοντά τους επί πλήρους βάσεως και απασχόλησης και να μην αναλαμβάνουν οποιαδήποτε άλλη απασχόληση¹⁹. Επιπλέον, και λαμβάνοντας υπόψη ότι το διοικητικό συμβούλιο αποτελείται από πέντε μη εκτελεστικούς συμβούλους, η ΕΚΤ αντιλαμβάνεται ότι η υποχρέωση που επιβάλλει το σχέδιο νόμου στην εκτελεστική επιτροπή να παρέχει στο διοικητικό συμβούλιο περιεκτικές πληροφορίες αναγκαίες για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του δεν πρόκειται να επηρεάσει την ανεξαρτησία του διοικητή και των λοιπών μελών της εκτελεστικής επιτροπής.

Οικονομική ανεξαρτησία

3.1.5 Η ανεξαρτησία ορισμένης ΕθνΚΤ, η οποία κατοχυρώνεται στο άρθρο 130 της Συνθήκης και το άρθρο 7 του καταστατικού του ΕΣΚΤ, θα μπορούσε να τεθεί σε κίνδυνο εάν η ΕθνΚΤ δεν διαθέτει επαρκείς οικονομικούς πόρους που να της εξασφαλίζουν αυτονομία κατά την εκπλήρωση της αποστολής της (δηλ. κατά την εκτέλεση των σχετικών με το ΕΣΚΤ καθηκόντων της σύμφωνα με τη Συνθήκη και το καταστατικό του ΕΣΚΤ)²⁰. Η αρχή της οικονομικής ανεξαρτησίας συνεπάγεται ότι οι ΕθνΚΤ πρέπει να διαθέτουν επαρκείς πόρους για να ασκούν όχι μόνο τα σχετικά με το ΕΣΚΤ καθήκοντά τους, αλλά και τα εθνικά τους καθήκοντα, π.χ. να καλύπτουν τις διοικητικές δαπάνες και το κόστος των εργασιών τους. Επομένως, τα κράτη μέλη δεν πρέπει να οδηγούν τις ΕθνΚΤ σε κατάσταση ανεπάρκειας οικονομικών πόρων, με αποτέλεσμα οι τελευταίες να αδυνατούν να ασκήσουν τα καθήκοντά τους. Για τους λόγους αυτούς η αρχή της οικονομικής ανεξαρτησίας συνεπάγεται ότι μια ΕθνΚΤ θα πρέπει να διαθέτει πάντοτε επαρκή ίδια κεφάλαια²¹. Συγκεκριμένα, πρέπει να αποφεύγονται περιπτώσεις στις οποίες τα ίδια κεφάλαια της ΕθνΚΤ υπολείπονται του ιδρυτικού της κεφαλαίου ή είναι αρνητικά για παρατεταμένη χρονική περίοδο, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων στις οποίες ζημίες που υπερβαίνουν το ύψος του ιδρυτικού κεφαλαίου και των αποθεματικών μεταφέρονται στην επόμενη χρήση²². Σε μια τέτοια κατάσταση μπορεί να επηρεαστεί αρνητικά η ικανότητα μιας ΕθνΚΤ να εκτελεί τα καθήκοντά της σε επίπεδο ΕΣΚΤ αλλά και σε εθνικό επίπεδο. Επιπλέον, η κατάσταση αυτή μπορεί να επηρεάσει την αξιοπιστία της νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος. Ως εκ τούτου, σε περίπτωση που τα ίδια κεφάλαια μιας ΕθνΚΤ υποχωρήσουν σε επίπεδο κάτω του ιδρυτικού της κεφαλαίου ή σε αρνητικό επίπεδο, το οικείο κράτος μέλος θα πρέπει εντός εύλογου χρονικού διαστήματος να της παρέχει επαρκές ποσό, τουλάχιστον ίσο με το ιδρυτικό της κεφάλαιο, προκειμένου να μην υπονομεύεται η αρχή της οικονομικής ανεξαρτησίας.

3.1.6 Υπό το φως των προεκτεθέντων η ΕΚΤ χαιρετίζει τη διάταξη του σχεδίου νόμου που προβλέπει ανακεφαλαιοποίηση της ΚΤΚ όταν η καθαρή αξία του ενεργητικού της υποχωρεί κάτω του ορίου κεφαλαίου που καθορίζεται στον βασικό νόμο της ΚΤΚ. Η ΚΤΚ πρέπει να διαθέτει ανά πάσα στιγμή

¹⁹ Βλέπε άρθρα 17Α παράγραφος 2 και 19 παράγραφος 1 του βασικού νόμου της ΚΤΚ.

²⁰ Βλέπε παράγραφο 2.3 της γνώμης CON/2017/17.

²¹ Βλέπε, π.χ., σελίδα 28 της έκθεσης της ΕΚΤ για τη σύγκλιση του Ιουνίου 2016.

²² Βλέπε παράγραφο 2.5 της γνώμης CON/2016/55.

επαρκείς οικονομικούς πόρους και επαρκή ίδια κεφάλαια για την εκτέλεση των καθηκόντων της που σχετίζονται με το ΕΣΚΤ²³. Εν προκειμένω η ΕΚΤ αναγνωρίζει την προτεινόμενη αύξηση του κεφαλαίου της ΚΤΚ από τριάντα (30) σε ενενήντα (90) εκατ. ευρώ και το γεγονός ότι το τρέχον κεφάλαιο της ΚΤΚ ανέρχεται σε 150 εκατ. ευρώ. Η ΕΚΤ αντιλαμβάνεται ότι το κεφάλαιο της ΚΤΚ αυξήθηκε στο σημερινό της επίπεδο με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 56 παράγραφος 2 του βασικού νόμου της ΚΤΚ. Αντιλαμβάνεται ακόμη ότι η προτεινόμενη αύξηση του κεφαλαίου βάσει του σχεδίου νόμου δεν θα επηρεάσει το σημερινό επίπεδο κεφαλαίου της ΚΤΚ. Ενόψει τούτου η διαφορά μεταξύ του κεφαλαίου που αναφέρεται στο σχέδιο νόμου και του πραγματικού κεφαλαίου της ΚΤΚ θα απαιτήσει αποσαφήνιση, καθώς θα μπορούσε να οδηγήσει σε αβεβαιότητα.

- 3.1.7 Ενδεχομένως θα πρέπει να αποσαφηνιστεί και η απαίτηση του σχεδίου νόμου κατά την οποία το γενικό αποθεματικό της ΚΤΚ δεν θα πρέπει να υπερβεί το διπλάσιο του κεφαλαίου της, και ιδίως το αν η συγκεκριμένη απαίτηση αφορά το ποσό κεφαλαίου που προτείνεται στο σχέδιο νόμου ή το ποσό του πραγματικού κεφαλαίου της ΚΤΚ. Ακόμη, η ΕΚΤ επιθυμεί να υπογραμμίσει ότι λόγω θέσης η ΚΤΚ είναι η πλέον κατάλληλη για να αξιολογεί τους κινδύνους που απορρέουν από τις εργασίες της και το είδος των αναγκών μέτρων οικονομικής προφύλαξης έναντι των εν λόγω κινδύνων, περιλαμβανομένης της δημιουργίας του απαιτούμενου επιπέδου γενικού αποθεματικού εντός των ορίων που καθορίζει ο νομοθέτης ή οποιασδήποτε άλλης μορφής κατάλληλων οικονομικών αποθεμάτων ασφαλείας. Εξάλλου, θα πρέπει να εξεταστεί η δυνατότητα ανάθεσης της εξουσίας καθορισμού του επιπέδου και του ορίου του γενικού αποθεματικού αποκλειστικά στο διοικητικό συμβούλιο, το οποίο έχει τη γενική ευθύνη για την οικονομική ευρωστία της ΚΤΚ.
- 3.1.8 Όσον αφορά τις αυξομειώσεις του κεφαλαίου η ΕΚΤ αντιλαμβάνεται ότι, σύμφωνα με τις νέες διατάξεις του σχεδίου νόμου, η ΚΤΚ θα έχει αυτομάτως δικαίωμα σε ανακεφαλαιοποίηση μέχρι το προβλεπόμενο ύψος κεφαλαίου που αναφέρεται στον βασικό νόμο της ΚΤΚ (όπως τροποποιείται από το σχέδιο νόμου).
- 3.1.9 Σύμφωνα με την αρχή της οικονομικής ανεξαρτησίας, κατά την άσκηση των καθηκόντων της ορισμένη ΕθνΚΤ μπορεί να αξιολογεί ανεξάρτητα τους εκάστοτε κινδύνους και διαθέτει την εξουσία καθορισμού των απαραίτητων προφυλάξεων που πρέπει να λαμβάνονται. Οι ΕθνΚΤ είναι οι πλέον κατάλληλες για να διενεργούν τις εν λόγω αξιολογήσεις και πρέπει να διαθέτουν τα απαραίτητα εργαλεία για να μπορούν να αξιολογούν τις εκάστοτε περιστάσεις και να εκπονούν προβλέψεις²⁴. Συγκεκριμένα, η ΕΚΤ είναι της άποψης ότι όσο υψηλότερο είναι το επίπεδο κεφαλαίου, τα αποθεματικά και οι προβλέψεις για χρηματοπιστωτικό κίνδυνο, τόσο υψηλότερες θα πρέπει να είναι οι δικλίδες ασφαλείας έναντι μελλοντικών ζημιών²⁵. Επομένως, θα πρέπει να τους δίνεται η δυνατότητα να διασφαλίζουν την πραγματική αξία του κεφαλαίου και των περιουσιακών τους στοιχείων και η ελευθερία να δημιουργούν επαρκή τέτοια αποθέματα ασφαλείας υπό συνθήκες ανεξαρτησίας. Ως εκ τούτου, η ΕΚΤ επικροτεί τη διάταξη του σχεδίου νόμου που αναθέτει στο διοικητικό συμβούλιο αρμοδιότητες καθορισμού του «ανώτατου επιπέδου αποθεματικού» και

²³ Βλέπε παράγραφο 3.3.7 της γνώμης CON/2017/17.

²⁴ Βλέπε παράγραφο 2.3 της γνώμης CON/2017/17.

²⁵ Βλέπε παράγραφο 3.1 της γνώμης CON/2013/96.

αντιλαμβάνεται ότι η συγκεκριμένη διάταξη αφορά χρηματοδοτικά αποθέματα ασφαλείας που περιλαμβάνουν γενικά αποθεματικά, κεφάλαιο και προβλέψεις για χρηματοπιστωτικό κίνδυνο. Επιπλέον, η ΕΚΤ αντιλαμβάνεται, αφενός, ότι το «ανώτατο επίπεδο αποθεματικού» δεν περιλαμβάνει i) ειδικές προβλέψεις για ζημίες που έχουν ήδη δημιουργηθεί και ii) τυχόν ποσά που η ΚΤΚ εγγράφει σε λογαριασμούς αναπροσαρμογής και, αφετέρου, ότι το όποιο κέρδος μεταφέρεται από εκείνη στο Γενικό Κυβερνητικό Λογαριασμό καθορίζεται κατόπιν δημιουργίας επαρκούς «ανώτατου επιπέδου αποθεματικού».

Η παρούσα γνώμη θα δημοσιευτεί στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ.

Φρανκφούρτη, 11 Μαΐου 2018.

[υπογραφή]

Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ

Mario DRAGHI